

Toets Verkennen 2: Renaissance

Naam: _____

Giovanni da Palestrina – Credo, uit: *Missa l'Homme Armé*

1

Sopraan
Et in Spi - ri - tum San - ctum Do - mi - num,

Alt
Et in Spi - ri - tum San - ctum Do - - - mi - num,

Tenor 1
Et in Spi - ri - tum San - ctum Do - mi - num, _____

Tenor 2
Et _____ in Spi - - - - ri

Bas
Et in Spi - ri - tum San - ctum Do - mi - num,

1 In dit vijfstemmige credo zingt Tenor 2 de cantus firmus.

- Wat is een cantus firmus?

- Vaak staat bij de cantus firmus-partij de afkorting c.f. In deze partituur niet. Waaraan kun je hier zien (en ook horen) dat de tweede tenor de cantus firmus heeft?

2 In dit fragment zijn de andere vier stemmen per twee gekoppeld.

- Welke twee koppels zijn dat?

- Wat hebben de twee stemmen in zo'n koppel gemeen (behalve de tekst)?

- Hoe wordt deze compositietechniek genoemd? _____

Anoniem – Gisternavent Was Ic Maecht

In het lied *Gisternavent Was Ic Maecht* ('Gisteravond was ik maagd') worden twee verschillende vormen van meerstemmigheid toegepast: polyfonie en homofonie.

3 Leg, voordat je gaat luisteren, beide vormen van meerstemmigheid uit.

- Homofonie = _____

- Polyfonie = _____

Ghisternavent was ic maecht,

Nu ben ic ghesteken.

Maer had hy my niet wel behaecht,

Ic had hem wel ontweken.

Ic raet u boel laet af,

Want anders niet zyn en mach.

Adieu, myn lief, en ic moet scyden.

Want ic u niet meer spreken mach,

Dat cost myns thertsen zinnen.

4 Hierboven staat de tekst van het lied.

- Onderstreep de zinnen die volledig homofoon gezongen worden.
- Wat is voor de luisteraar een voordeel als er homofoon gezongen wordt?

5 Het lied is gecomponeerd voor zangstemmen zonder begeleiding.

- Wat is de technische term hiervoor? _____

- Hoeveel stemmen zijn er?

Twee. Drie. Vier. Vijf.

Josquin des Prez – Absalon Fili Mi

Sopraan

sed de - scen - dam in in - fer - num plo - - - - rans.
 maar af - da - len in het graf hui - - - - - lend.

Alt

sed de - scen - dam in in - fer - num plo - - - - rans.

Tenor

sed de - scen - dam in in - fer - num plo - - - - rans.

Bas

sed de - scen - dam in in - fer - num plo - - - - rans.

In het motet *Absalon Fili Mi* zingt koning David over zijn zoon Absalon, die op tragische wijze overlijdt.

6 Omcirkel het juiste antwoord en vul in.

Een motet is een *kerkelijke* / *wereldlijke* compositie, omdat _____

7 In dit fragment zetten de stemmen na elkaar in, als bij een canon. Toch is het geen canon.

- Waarom niet? _____

- Wat is de technische term voor het na elkaar inzetten van een vergelijkbare melodie? _____

Clément Janequin – La Guerre

In dit gedeelte van *La Guerre* van Janequin, wordt een veldslag uitgebeeld. In de tekst herken je vooral de strofe 'France courage, donnez des horions' ('houd moed Frankrijk, deel slagen uit').

8 Noem twee manieren waarop de componist de veldslag in de muziek uitbeeldt.

9 *La Guerre* is een madrigaal. Geef drie kenmerken van een madrigaal die je ook in dit fragment herkent.

Pierre de Certon – La la la, Je ne l’Ose Dire

10 Welk type lied is dit? _____

Geef twee redenen waarom je daarvoor gekozen hebt.

11 De samenklanken in *La la la, Je ne l’Ose Dire* klinken vol. In de middeleeuwen werden de kwart en kwint gebruikt. Welke twee samenklanken krijgen in de renaissance steeds meer de voorkeur?

Tielman Susato – Pavane en Gaillarde

De pavane en gaillarde zijn populaire dansen in de renaissance. Ze worden meestal direct na elkaar gespeeld.

12 Noem een overeenkomst en een verschil tussen beide dansen.

Overeenkomst: _____

Vershil: _____

De vorm van beide dansen is: A – A’ – B – B’. (De B’s zijn veel korter dan de A’s).

13 Zowel de A als de B krijgen een accent in de herhaling. In beide dansen om dezelfde reden. Welke reden is dat?
